

केंद्र पुरस्कृत प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत सुविधा अभियान (PM-ABHIM) योजनेसाठी SNA-SPARSH ही प्रणाली लागू करण्यासाठी केंद्र शासनाने सर्वसाधारण वर्गवारीकरीता, सामाजिक विशेष घटकाकरीता व आदिवासी उपयोजनेकरीता अनुक्रमे २२१०H ४६३, २२१०H५०७ व २२१०H४८१ या लेखाशिर्षाखाली सन २०२४-२५ मध्ये Mother Sanction म्हणून मंजूर केलेल्या केंद्र हिश्याची अनुक्रमे रु.२७३०.०० लक्ष, रु.४०९.२५ लक्ष व रु.३२३.७५ लक्ष अशी एकुण रु.३४६३.०० लक्ष इतकी रक्कम अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: बियुडी-१३२४/प्र.क्र.५१६/आरोग्य-७
१० वा मजला, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकूल इमारत,
नवीन मंत्रालय, मुंबई ४०० ००१.
दिनांक : २५ नोव्हेंबर २०२४

वाचा :-

- १) भारत सरकार वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग यांचे कार्यालयीन ज्ञापन क्र. F.No.१ (२७FMS/२०२, दि.१३/०७/२०२३.
- २) भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग DO No. १/(२७)/PFMS/२०२० dated २३/०९/२०२४
- ३) वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण -२०२४/ प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४, दिनांक १०/१०/२०२४
- ४) वित्त विभाग परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४, दिनांक ११/१०/२०२४
- ५) वित्त विभाग अ.शा पत्र क्र.संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.४७/भाग-१/ कोषा प्रशा-४, दिनांक १७/१०/२०२४
- ६) शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र. अर्थस-२०२४/क्र.८०/ अर्थ-३, दिनांक २५/०७/२०२४
- ७) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थस-२०२४/प्र.क्र.८८/अर्थ-३, दिनांक १५/१०/२०२४
- ८) शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. बियुडी-१३२४/प्र.क्र.५२६/आ-७, दिनांक ११/११/२०२४ (आदिवासी उपयोजनेकरीता)
- ९) शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. बियुडी-१३२४/प्र.क्र.५१६/आ-७, दिनांक ११/११/२०२४ (सर्वसाधारण वर्गवारी)
- १०) शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. बियुडी-१३२४/प्र.क्र.५२५/आ-७, दिनांक ११/११/२०२४ (सामाजिक विशेष घटक)
- ११) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे पत्र क्र.राआसोम/एफएमजी/ के. हि/५८६०२-६०९ दिनांक १९/११/२०२४.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने दिनांक ०१.११.२०२१ च्या अर्धशासकीय पत्रान्वये “प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत सुविधा अभियान (PM Ayushman Bharat Health Infrastructure Mission)” ही केंद्र पुरस्कृत योजना राबविण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. प्राथमिक आरोग्य सेवेचे महत्त्व, आरोग्य शिक्षण आणि प्रतिबंध यासह सर्वसमावेशक प्राथमिक आरोग्य सेवा देण्यासाठी सार्वजनिक आरोग्य संस्थांना बळकट करणे, सार्वजनिक आरोग्य प्रशासन संस्था बळकट करणे, तसेच गंभीर काळजी सेवांसह सर्वसमावेशक निदान आणि उपचाराच्या क्षमतेसह सद्याच्या आणि भविष्यातील साथीच्या रोग/ महामारीमुळे उद्भवलेल्या आवाहनांना तोंड देण्यासाठी उपरोक्त कार्यक्रम राबविण्याची आवश्यकता आहे. त्यासाठी ग्रामीण व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी आरोग्य सेवा प्रदान सुनिश्चित करण्यासाठी केंद्र शासनाने सन २०२१-२२ ते सन २०२५-२६ या कालावधीकरीता या अभियानास मंजुरी दिली आहे. महाराष्ट्र राज्यासाठी सद्यस्थितीत कार्यरत PM-ABHIM या केंद्र पुरस्कृत योजनेकरीता केंद्र ६० टक्के व राज्य ४० टक्के प्रमाणात निधी राज्य आरोग्य सोसायटीच्या SNA खात्यात कोषागारामार्फत देयक सादर करून आहरित करण्यात येत आहे. आता केंद्र शासनाने सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षामध्ये PM-ABHIM या केंद्र पुरस्कृत योजनेकरीता SNA-SPARSH या प्रणालीद्वारे निधी वितरीत करण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. सचिव, वित्त विभाग (लेखा व कोषागारे) यांच्या संदर्भ क्र. (५) येथील दिनांक १७/१०/२०२४ च्या अर्धशासकीय पत्रामध्ये प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत सुविधा अभियान (PM-ABHIM) या योजनेचा समावेश करण्यात आला असल्याचे नमूद केले आहे. केंद्रिय वित्त मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार संपूर्ण देशात केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी SNA-SPARSH प्रणालीची अंमलबजावणी करणे अनिवार्य केले आहे. त्यानुसार PM-ABHIM या केंद्र पुरस्कृत योजनेसाठी SNA-SPARSH प्रणाली कार्यान्वित करणे आवश्यक आहे. सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षामध्ये केंद्र शासनाने रु.३४६३.०० लक्ष इतके अनुदान वितरीत केले आहे. सदर केंद्र व राज्य हिश्याचे अनुदान राज्य आरोग्य सोसायटीच्या बँक SNA खात्यामध्ये जमा झाले आहे. संपूर्ण देशात SNA-SPARSH प्रणालीची अंमलबजावणी झाल्यामुळे केंद्र हिश्याचे रु.३४६३.०० लक्ष अनुदान केंद्र शासनास व त्यास समरूप राज्य हिश्याचे रु. २३०८.६७ लक्ष अनुदान राज्य शासनास परत करावयाचे आहे. त्या अनुषंगाने संदर्भ क्र. (८) (९) व (१०) येथील शासन निर्णयान्वये राज्य हिश्याच्या सर्वसाधारण घटकाकरीता, सामाजिक विशेष घटकाकरीता व आदिवासी उपयोजनेकरीता रु.२३०८. ६७ लक्ष इतकी रक्कम अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यात आलेली आहे. आता, केंद्र हिश्याची सर्वसाधारण वर्गवारीकरीता, सामाजिक विशेष घटकाकरीता व आदिवासी उपयोजनेकरीता अनुक्रमे २२१०H४६३, २२१०H५०७ व २२१०H४८१ या लेखाशिर्षाखाली मंजूर केलेल्या Mother Sanction मधील केंद्र हिश्याच्या अनुक्रमे रु.२७३०.०० लक्ष, रु.४०९.२५ लक्ष व रु.३२३.७५ लक्ष अशी एकुण रु.३४६३.०० लक्ष इतकी रक्कम अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर (BEAMS) उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाने सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षामध्ये PM-ABHIM या केंद्र पुरस्कृत योजनेकरीता SNA-SPARSH या प्रणालीद्वारे निधी वितरीत करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार PM-ABHIM या केंद्र पुरस्कृत योजनेसाठी SNA-SPARSH प्रणाली कार्यान्वित करणे आवश्यक आहे. सदर निर्णयाची अंमलबजावणी करण्यासाठी सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षामध्ये PM-ABHIM या योजनेसाठी केंद्र हिश्याची सर्वसाधारण वर्गवारीकरीता, सामाजिक विशेष घटाकाकरीता व आदिवासी उपयोजनेकरीता अनुक्रमे २२१०H४६३, २२१०H५०७ व २२१०H४८१ या लेखाशिर्षाखाली मंजूर केलेल्या Mother Sanction मधील केंद्र हिश्याच्या अनुक्रमे रु.२७३०.०० लक्ष, रु.४०९.२५ लक्ष व रु.३२३.७५ लक्ष अशी एकुण रु.३४६३.०० लक्ष इतकी रक्कम अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर (BEAMS) उपलब्ध करून देण्यास पुढील विवरणपत्रात नमुद केल्यानुसार त्याखालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून वितरीत करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(रु. लाखात)

अ.क्र	तपशिल	वर्गवारी	केंद्र हिस्सा	
			लेखाशिर्ष	केंद्र हिस्सा
१.	आर-१ २२१०- वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य ०१-नागरी अरोग्य सेवा - विषयचिकित्सा ११०-रुग्णालये व दवाखाने (०७) आयुष्यमान भारत कार्यक्रम (०७)(०३) प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत अभियान (कार्यक्रम) (केंद्र हिस्सा ६०%) ३१, सहाय्यक अनुदाने वेतनेतर	सर्वसाधारण वर्गवारी	२२१०H४६३	२७३०.००
२.	मागणी क्रं.एन-३, २२१०- वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य ०६ सार्वजनिक आरोग्य ७८९, अनुसूचित जाती विशेष घटक उपयोजना (०१) अनुसूचित जाती उपयोजनांतर्गत योजना (०१)(३०) प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभूत अभियान (कार्यक्रम) (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) ३१, सहाय्यक अनुदाने वेतनेतर	अनुसूचित जाती प्रवर्ग	२२१०H५०७	४०९.२५

३.	मा.क्र.टी-५, २२१०- वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य ७९६ जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (४२) प्रधानमंत्री आयुष्यमान भारत आरोग्य पायाभुत अभियान (कार्यक्रम) (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)	आदिवासी उपयोजना	२२१०H४८१	३२३.७५
एकुण				३४६३.००

०२. सदरचा खर्च केंद्र लेखाशिर्ष २२१०H४६३, २२१०H५०७ व २२१०H४८१ अंतर्गत सन २०२४-२५ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा व त्या लेखाशिर्षाखाली खर्ची दाखविण्यात यावा.

०३. सदर योजनेसाठी SNA-SPARSH प्रणाली राबविण्यासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया मध्ये एक स्वतंत्र आहरण खाते उघडण्याची कार्यवाही विहित कार्यपद्धती अवलंबून करण्यात यावी.

४. विद्यमान SNA Modal अंतर्गत अस्तित्वात असलेल्या Single Nodal Agency यांना SNA SPARSH च्या अंमलबजावणीसाठी Single Nodal Agency म्हणून नियुक्त करण्यासाठी प्रशासकीय विभागाच्या स्तरावरून औपचारिक आदेश प्राप्त करून घ्यावेत.

५. तसेच, वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४, दिनांक ११/१०/२०२४ अन्वये दिलेल्या सुचनांनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

६. महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. मुंविनि-२०२२/प्र.क्र.२७/२०२२/विनियम, दिनांक १२.०१.२०२३ मधील नमूद अटी व शर्तीच्या अधिन राहून निधी वितरण करण्यात येत आहे.

७. सदर अनुदान सशर्त असून या पूर्वी वितरीत केलेल्या अनुदानाचे प्रमाणपत्र सादर केले आहे. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक, क्र.२०१३/प्र.क्र.८५/२०१३/ अर्थसंकल्प-३, दिनांक २५ एप्रिल, २०१३ नुसार उपरोक्त निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र (UC) सादर केल्यानंतरच पुढील अनुदान वितरीत करण्यात येईल.

८. सदर प्रस्तावावरील निधीच्या विनियोगाच्या अनुषंगाने आवश्यक तेथे करावयाच्या खरेदीच्या संदर्भात शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ मधील तरतूदीनुसार सक्षम प्राधिकारी यांची प्रशासकीय मान्यता घेण्यात यावी.

९. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाचे शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक मुंविनि/-२०२२/प्र.क्र.-२७/२०२२/विनियम, दिनांक १२.०१.२०२३ मधील नमूद अटी व शर्तीच्या अधिन राहून तसेच वित्त विभागाच्या दि.०८.१२.२०२३ रोजीच्या परिपत्रकान्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. प्रस्तुत शासननिर्णय वित्त विभागाच्या परिपत्रक दिनांक १५/१०/२०२४, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभाग परिपत्रक दिनांक १८/१०/२०२४ व आदिवासी विकास विभागाचे परिपत्रक दिनांक १८/१०/२०२४ मधील तरतूदींच्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात येत आहे.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र.२०२४११२५१५०२२५२०१७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेंद्र वि.कुडले)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२. महालेखापाल, (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र- १, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
३. आयुक्त (आरोग्य सेवा) तथा संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
४. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
५. सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा, पुणे .
६. सहाय्यक संचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा, पुणे
७. प्रशासकीय अधिकारी (आहारण व संवितरण अधिकारी), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
९. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
१०. कार्यासन अर्थसंकल्प/लेखा, सार्वजनिक आरोग्य विभाग .
११. निवडनस्ती (आरोग्य-७) .